

SOOME PIIMASEADUSANDLUSEST

H. Kuusk

Eesti põllumajandustoodangust põhilise osa moodustab piim ja piimatooted. Kuna Eesti Vabariigi majandusliku ja poliitilise arengu jaoks põhisuunaks on liitumine kaasaegse arenenud euroopaga, on kindlasti vajalik ka sellise põllumajandustoodangut puudutava seadlusandluse vastuvõtmine, mille normatiivid lühtuaksid põhjamaades ja Euroopa šenduse maades jhus olevatest normatiividest.

Allpool on p
seadusesõtteid Soome Vabariigi piimaseadusandlusest.

õitud kajastad

Nimetatud seadlusandlus on vastuvõetud 1973. aastal ja viimati tšendatud 1992. aastal.

Loomulikult ei taheta siinkohal võita, nagu oleks just Soome piimaseadlusandlus kõige parem variant, millest tasuks eeskuju võtta. Aga ometi on selles palju selliseid seadusega määratletud asju, mis sobiksid tšendama Eestis praegu kehtivaid piimatootmist puudutavaid seadusi. Allpool on mõned sõtted võlja toodud

Piimale ei saa midagi lisada ega midagi võtta. Seda määrust rikkumata saab piimatootja siiski m
(N:o [300/75]296/85 3)

õa eraldi ko

Antud sõtte esimeses lauses on määratud toorpiima, mida tootja m
meiereile (piimakombinaadile). Koore ja kooritud piima m
talu territooriumil
tšispiima.

õõb

õõklubatud

õõksikisikutele.

Ternespiima m
erilistes tšhistatud nõudes ja seda ei saa segada muu m
(N:o [300/75]296/85 4)

õõk on lubatu

õõdava piimag

Ternespiima m
põllumajandussaaduste turule uue kaubaartikli ja võimaldaks talunikel saada mõningaid lisatulusid.

õõgi lubamine ka Eestis t

Soomes on lubatud praeguse seisuga jahutatud ternespiima m
siis s
juhul ei piisa siiski tavalisest kodusest s
tarvilikud spetsiaalsed s
C piirimaille.

õõk v'i

õõk. Viimasena

õõgavkõlmikust, vai

õõgavkõlmikud, mi

Terne s

õõgavkõlmikud, mi

vasts

õõnditud vasika

mingil põhjusel kasutada (mastiit, kõrge happesus jne.). On tehtud

kindlaks, et s

õõgavkõlmutamine ja

soojendamine ei mõjuta negatiivselt terne bioloogilisi omadusi.

L
kvaliteeti ja lehmade tervist...

õõpsikarja s"

Teiste koduloomade pidamine samades ruumides l

õõpsikarjaga

vaid tingimusel, et see ei mõjuta negatiivselt piima kvaliteeti... (N:o [300/75]296/85 6)

Antud sõtte esimene siin mainitud osa ilmselt kommentaare ei vaja. Sõtte teise poole tšitmisega ei tuleks erilisi probleeme Eestiski, kui silmas pidada suurfarme. Eri olukord on aga võiksemate majapidamistega, kus laudas on koos nii lehmad kui sead...

Piimanusid ei saa jätta teele v"i tee "rde, vaid spetsiaalselt selleks otstarbeks ehitatud piimapikile, kuna see tagab piima maksimaalse kaitse negatiivsete m"jutuste vastu. Piima m skohubida piimapukk puhas ja korras... (N:o [300/75]296/85 14)

S"te puudutab ainult v"iketootjaid. Eestiski kasutatakse laialdaselt nn. piimapukke, kuid harvad ei ole juhused, kus piiman"ud "ootavad" piimaautot teepeenral.

Toorpiima jahutus-s"ilitus"u peab olema varustatud temperatuuri regulaatoriga, mis toimiks nii, et l psi j"rel jahutatud temperatuur ei t"useks enne j"rgmist l psikorda 1 tohi olla ka j"tunud.

Jahutus-s"ilitus"u peab olema varustatud kergesti loetava termomeetriga, mis n"itaks piima temperatuuri l0 C t"psusega tingimu stes, kus mbritseva keskkonna [300/75]296/85 19)

See s"te esitab piimatootmisega tegelevale majapidamise tehnilisele k lialekk k"rgeid n"udmisi. Siiski on vajalik mainida, et antud m"rusesse on Soomes tehtud k llaltki pal tingimustel lubatud l psi j"rel ja j"rgmist l psikorda kuni +100 C.

Kui ei ole teisiti kokku lepitud, on toorpiima veoks kohandatud transpordivahendi juht kohustatud jahutus-s"ilitus"u sisepinna t hjemdamise j"rel

Antud s"tet oleks v"ga hea kohandada ka Eesti piimaseadusandluses, kuna pris tavaline on, e s"ilitus"u vahel kuni pooleks p"evaks peale t hjemdamist pe pestakse need alles vahetult enne j"rgnevat l psikorda.

Teisiti kokkuleppimise all m"eldakse kokkulepet piimatootjaga, millekohaselt tootja ise vastutab jahutus-s"ilitus"ude "igeaegse puhastamise eest

Piima l psj" jahutuss steemipesu patogeenseid baktereid; muude bakterite maksimaalne sdas 100 ml ei tohi remada j"orme:

- 1) fekaalsed koliformsed bakterid (440 C) 10
- 2) koliformsed bakterid 50
- 3) fekaaalsed streptokokid 10

Fekaalsete koliformsete bakterite m"ramine vees on kohustuslik. Koliformsete bakterite ja fekaalsete streptokokkide m"ramine kuuluvad t"iendavate uurimuste hulka ja seda tehakse, kui selleks tekib vajadus... (N:o [300/75]296/85 28)

Eesti tingimustes on p"hit"helepanu p"ratud piima kvaliteedi kontrollile. Kasulik oleks siiski p"rata t"helepanu ka piimaseadmete pesuks kasutatava vee mikrobioloogilisele uurimisele, sest k llalt t"en"oline on, et piima madala sordilisuse ks p"hjuseid just pesuvee madalas mikrobioloogilises kvaliteedis.

Tootja poolt toiduainet"stuse tooraineks v"i toiduaineks loovutatav piim peab vastama j"rgmistele n"uetele:

- 1) bakterite ldarv ei tohi letada 500 000/ml

2) soomaatiliste rakkude ldarv ei tohi letada
3) ravimite j„„ktoime ei tohi letada mikr
0,004 mikrog/ml mberarvutatuna penitsilli
Tootja ei saa m a, ega kokkuostja osta
toiduainet„„stuse tooraineks v“i toiduaineks juhul kui kahel teineteisele
j„rgneval kontrollimisel bakterite ldarv letab
teineteisele j„rgneval kontrollimisel soomaatiliste rakkude keskmine summa
letab 750 000/ml... (N:o 187/92 1a)

Kui sageli teostatakse piima kontrolli Soomes selgub j„rgnevatest
s„tetest. Inimesele, kes on tegelenud kas piima m giga v“i selle
kokkuostuga, on selge, et Soomes esitatakse toorpiima kvaliteedile
tunduvalt suuremaid n“udmisi kui Eestis. Samuti tundub k llaltki karm
olevat eelneva s„tte teine pool, mis keelab piima kokkuostu, kui piim ei
ole kahele teineteisele j„rgneval kontrollimisel vastanud esitatavatele
n“uetele. Kommentaariks v“ib veel “elda niipalju, et peale sellise
m gikeelu saami
(minimaalselt kuni ks kuu). Majandusl
k hla j„k b saskne tak piima
loodetud tulu. gij bok

Eesti praeguse seadusandluse j„rgi „hvardab madalakvaliteedilise
piima tootjat m dud piima eest v

Piima kokkuostja on kohustatud organiseerima j„rgmised uurimused:

1) tootja piimast:

a) organoleptiline hindamine prooviv“tmisega samal ajal;

b) bakterite ldarvu m„„rami

alusel jagatakse piim j„rgmistesse klassidesse:

klass

E alla 50 000/ml

I 50 000...90 000/ml

II 100 000...250 000

III le 250 000/ml

c) soomaatiliste rakkude ldarv kaks korda kuus;

piim jagatakse he kuu uurimistul

j„rgmistesse klassidesse:

klass

E alla 250 000/ml

I 250 000...399 000/ml

II 400 000...750 000/ml

III le 750 000/ml

d) ravimj„„gi m„„ramine v„hemalt neli korda aastas;

e) rasva- ja valgusisalduse m„„ramine v„hemalt kaks korda kuus ja

f) uurimus vee lisamise kindlakstegemiseks v„hemalt kord aastas. (26.

4. 1991/781)

Tootja piimast tehtavate uurimuste all on siin m“eldud tootja
piimas„ilitusn“udest v“etavaid toorpiima proove. Eestis v“ib analoogsete
uurimuste alla klassifitseerida ka nn. kontroll-1 psi p„eval igalt
lehmalt v“etavad piimaproovid.

2) transporditava piima n„idetest ja toorpiima n„idetest:

a) organoleptiline hindamine toorpiimast;

b) bakterite
piim j,rgmiselt:

□ldarvu m,,

klass

E alla 50 000/ml
I 50 000...250 000/ml
II ≤1250 000...500 000/ml
III ≤500 000/ml

c) koliformsete bakterite □ldarvu m,,ramine;
tulemuste alusel klassifitseeritakse piim j,rgmiselt:

klass

I alla 1 000/ml
II 1 000...25 000/ml
III ≤25 000/ml

d) ravimainete j,,gi m,,ramine...;
(16.11.1990/992 ja 26.4. 1991/781)

Transporditava piima all on m"eldud piimaauto tsisternist v"etavaid piimaproove. Toorpiimast v"etakse anal transpordivahendi tsisternidest v,,lja pumbatud. Eeltingimuseks on siin muidugi see, et iga piimatootja toorpiim transporditaks eraldi tsisternis.

□□sid meie

Tabel 1
N"uded toorpiima kvaliteedi kohta Eestis
/kehtestatud 1991. a./

Sort	Bakterite arv 1 cm ³ piimas	Somaatiliste rakkude arv 1 cm ³ piimas
K"rgem mitte	≤300 000	≤500 000
I mitte	≤500 000	≤750 000
II mitte	≤4 miljone	≤1 miljoni
III mitte	≤20 miljone	≤1 miljoni

Tabelis 1 on esitatud andmed toorpiima kvaliteedi kohta Eestis. Tekstis toodud andmetest j,,reldub, et Soomes on tunduvalt suuremad n"uded toorpiima kvaliteedile v"rreldes Eestis.

M,,rkimata ei saa j,,da j,,llegi tunduvalt suuremad n"udmised toorpiima kvaliteedile v"rreldes Eestiga.

Kahe eelneva paragrahvi kohta v"ib kokkuv"tlikult seletuseks "elda, et Soomes enamusel juhtudel toimub piima anal Vastavad seadmed on monteeritud nii piimaautole kui meierei piimavastuv"tu punktis. Esimesel juhul toimub proovi v"tmine piima pumpamise ajal jahutus-s,,ilitusn"ust autotsisterni ja teisel juhul piima v,,ljapumpamisel autotsisternist meierei hoidlasse.

□□side v"t

Selle seaduse v"i antud seaduse p"hjal v,,lja antavate m,,ruste rikkumine, juhul kui m"ne teise seadusega v"i m,,rusega ei ole ette n,,htud r,,ngemat karistust, toob endaga kaasa kuni suuruse rahatrahvi v"i vanglakaristuse t,,htajaga kuni kolm kuud. (N:o [558/46]□681/82□ 12)

□heksak□mne

See Soome piimaseaduse s,,te r,,gib v,,ga ilmekalt ise enda eest. M,,rgitud karistused toob endaga kaasa n,,iteks m

□□davale too

lisamine v"i kooritud piima m □□mine meiereile. Viimas
m"rkimisv"rseks seet"ttu, et Eestis esineb mitte just harva □□davale too
piimatootjate poolt patustamist vee lisamise n"ol m

L"petuseks peab "ra m"rkima fakti, et l"hima paari aasta jooksul on
oodata ka Soome piimaseadusandluses suuremaid muudatusi seoses
normatiivide l"hendamisega Euroopa šhenduse vastavatele seadustele.

KASUTATUD KIRJANDUS

Maa- ja Mets"talousministeri"n El"inkl"kintaosaston julkasuja
ELŽINLŽŽKINT"MLAINSŽŽDŽNT"
Kahdeksas painos
Helsinki 1973 (t"iendused 1992. aastal)

